

# HETILAP.

## A zentai járás és környékének közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a lap szellemi  
részét illető közlemények, előfizetések és hirdetések is  
küldendők.  
Kéziratok nem adatnak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetési díj:  
Egész évre 2 frt. — Félévre 1 frt.  
Hirdetési díjak: Egész oldal 16 — Fél oldal 8-50 Negyed  
oldal 4-50. — Bélyeg díj minden hirdetés után 30 kr.  
Nyilttér petit sora 10 kr.

### Zenta város közgyűlése

Julius 28-án.

Boromisza János polgármester üdvözölve a megjelenteket a rendkívüli közgyűlést, melyet Kozics István és társai kérelmére hívott egybe, megnyitja.

I. Alispáni hivataltól érkezett keresk. miniszteriumi rendelet a zentai műtút mellett elvonnó vasuti töltés végleges meghagyása és a műtútról 8 lejáró létesítése tárgyában,

Kozics István. Bár törvényeink értelmében a közgyűlés nem bocsátkozhatik tárgyalásba a miniszteri rendelet tartalma felett, azért mégis van egy két megjegyzésem az e tárgyban elkövetett eljárás felett. A miniszteri leiratot tudomásul veszem, mert lehetetlen azt tudomásul nem venni, a mit az ember józan ésszel és ép füllel hall és megért, hanem kétségbe vonom, mikép a miniszternek ebben az ügyben egyáltalán még határozati joga lett volna, ha a t. főjegyző ur nem a kereskedelmi miniszteriumnak küldte volna meg a városi határozatot, hanem Dobieszky kiküldött min. oszt. mérnöknek. De hibázott a főjegyző ur abban is, hogy a bizottságnak világos határozatát nem jól fogván fel, ezen intentio ellenére és ezáltal a város érdekére is hátrányos módon szerkesztette a jzökönyvet, a miért az ezt hitelesítő városi képviselő urakat is megrovással kellene illetnem, ha már ezen a dolgon a hitelesítés után egyáltalán segíteni lehetne. Dobieszky oszt. mérnök határozott kívánsága volt, hogy a jzkv. személyesen neki küldessék be és pedig 8 napon belül. Hiba tehát hogy ez nem így történt. De a miniszter meg sem érthette a bizottság határozatát a tévesen felvett jegyzőkönyvből és azért ugy

tartaná helyesnek ha a rosszul értesült miniszter-től fordulnánk a jól értesült miniszterhez — kérvén, hogy mi csak azon feltétel alatt térünk el az előbb hozott határozatától hogy a vasúttársaság nekünk 100 rakomány kocsit ad és készít egy jó utat, mivel a mi drága műtutunk előre láthatólag ugy sem lesz használható, meg hogy minden 200 méternyre lejárókat készít a műtútról — helyezze tehát inkább érvénybe az előbb hozott határozatot, melytől eltérni akartak. A kérvény szerkesztésével a főügyész ur bizassék meg.

Boromisza János polgármester, rosszul esett hallanom a képviselő urtól ama igaztalan vádakot, melyeket a városi tanács ellen felhozott. A jzk. maj 11-én vétetett fel 12-én iratott le és 14-én küldetett el a miniszteriumnak, mivel egy hatóság hiv. ügyben csak hatósággal és nem annak alárendeltjével érintkezik.

Egyhang: hisz nem szenál az a Dobieszky

Braun Soma: Pártolja Kozics indítványát és a tanács eljárását is korrektnek tartja, csak a bizottság hibázott, mert mulasztotta vagy feljuttatta el ama bizonyos feltételt kikötni.

Szekfü főjegyző. Tiszt. képviselőtestület! Ama váddal szemben mintha én a jkvet tudatosan. vagy tudtomon kívül meghamisítottam volna egyszerűen kijelentem, hogy rajtam akar Kozics ur bűnbakot fogni. A lelki atya a maga által elkövetett hibáért, mivel ő felejtette ki a bizottsági tárgyalás alkalmával a nevezett feltételt kikötni és most engem hibáztat, ő biztosíthat mindenkit, hogy nem folyt be az egész dologban neki semmi érdeke nincs, csak hivatalos kötelességét

teljesítette és végül kijelenti, hogy ez ügy nem terheli a lelkiismereteit.

A közgy. Kozics István indítványát elfogadja és miután a főügyész nem fogadta el, a kérvény szerkesztésével is ő és Mester Lajos képviselők bizattak meg.

II. A megyének a városi szakbizottságok részben megsemmisítő határozata. Megsemmisített a jogügyi, gazdasági és szervező bizottság, részben pedig a nép és ipariskolai, gymnasiumi és az iskolaszéki.

Kozics István nem érti, hogy a közgy. egyhangu határozatát mi joga apellálta meg a t. főügyész ezen minőségben, a mivel azt a benyomást teszi reá hogy az ügyész a Staats Anval munkáját végezte. Nevetségesen tartja a megyei határozat indokolását hogy a bizottság léte nincs szabály rendeletileg biztosítva, mikor ez a közgy. házi dolgai töle függ, vajjon minden alkalommal vagy egyszersmindenkorra küldjön ki egy bizottságot, mely elvégre ugy sem határoz csak javasol, ő a megyei határozatot megfellebbezi és kéri hogy a fellebbezést az ügyész készítse el.

Szárics főügyész. Mint jogász tudhatná Kozics ur, hogy a mint a város érdekeinek öre minden határozatot felebbezhetek sőt kötelességem is ha valami jogsérelmet látok. További felebbezést nem készítek, mert ezt a közgyűlés nekem nem teheti kötelességemmé.

A közgy. Kozics indítványa mellett nyilatkozik.

III. Megyei határozat a városi szabály rendelet átdolgozása iránt kiküldendő bizottságok tárgyában.

Mester Lajos. Figyelmezteti a köz-

## TARCZA.

### Mit olvasson a magyar gazda?

(A zentai gazdakörben tartott legelső felolvasás, 1886. január 6.)

Kazinczy Ferencz, Csokonai, Berzsenyi, a Kisfaludy testvérek, Kölesei, Vörösmarti, Rajza, Garay, Tompa, Arany, Petőfi irodalmunknak fényes csillagai, de mégis legfőképen kettő az t. i. Arany J. és Petőfi Sándor, kiknek munkái olvasásra főképen ajánlhatók. Ezek maguk is a nép fiai és alföldi születésűek lévén leginkább pengenek olyan hurokat, melyeknek hangja a kunyhóban és palotában egyaránt kelendő. Ők tudják legjobban mi fáj a magyaroknak, mertők ismerik annak minden szive dobbanását. — Ime mutatványul Petőfinék egy verse, mit keserves katona-közlegényi életében írt, midőn társai szabadságra haza felé indultak, ő pedig mint a fogoly góla maradni volt kénytelen:

Távolból:

Kis lak áll a nagy Duna mentében;  
Oh mi drága e lakocska nékem!  
Könnyben uszik két szemem pillája,  
Valahányszor emlékszem reája stb.

Látta-e már valaki a gyermeki szent szeretetnek egyszerűbb és szebb kifejezését, mint e versben található?

Ime egy másik:

Falu végén kurta kocsmá

Oda rug ki a Szamosra:

Meg is látná magát benne,

Ha az éj nem közelegne stb.

Hallott-e már valaki jobb jellemezést a magyar népről, a mely természeténél fogva büszke, deczos, hajthatatlan, — de egyszersmind gyöngeszívű, érzékeny, engedékeny mikor arra valódi ok van, és szépen kérik?

E verset azért olvastam utóbb, hogy bizonyos lényeges különbséget feltüntetsek, mely Petőfi előbbi versén s a népdalokon és ez utóbbi költeményen észre vehető. — Amazokban a költő egyéni érzelmei vannak festve, s az ilyen verset nevezik dálnak; — a most elolvasott versben már egy kis történet van elbeszélve, s az ilyen verset: elbeszélésnek mondjuk.

Elbeszélések a népmesék is, a melyek azonban csak közönséges folyó beszédben adatnak elő. De vannak irók által költött nagyobb elbeszélések is, s ezeknek a neve regény.

Látszik ebből, hogy az elbeszélés vagy versben vagy folyó beszédben van előadva. A verses elbeszélések nálunk legnagyobb mestere Arany János, költészetünk egyik legfényesebb csillaga, a ki számos kisebb költeményen kívül írt egy nagy elbeszélő költeményt Toldi Miklósról és egyet Attila kun királyról, melyeknek elolvasását, s a gazdakör könyvtárába leendő megszerzését a legmelegebben ajánlom.

A folyó beszédben író elbeszélőink között a legnagyobb, nem csak itthon, de mondhatnám az egész művelt világon Jókai Mór, kinek százakra

menő szebbnél szebb történetei a szívet s lelket egyiránt lebilincselik. Művei olvasása közben látjuk csak igazán a mi édes hazai nyelvünknek ezer féle szépségeit; látjuk egy nagy ember eszének csudálatos hatalmát, a ki kényszerít, hogy sirjunk, s tud olyan nevezett dolgokat mondani, hogy a halállal küzködő ember is kacagni kénytelen rajta. Föllelkesít, hogy a tűzbe menni is képesek volnánk; megdöbbeneni képes hogy megáll szívünkben a vér folyása, s édes álomba ringat, hogy a menny lakóinak képzeljük magunkat!

Felhozhatnék névlegesen még nagyon sok író s költőt, kiknek olvasása valódi haszonnal jár s egyszersmind nemes gyönyörűséget szerez a szívnek, — de ez nagyon hosszadalmas lenne. — Ezek után csupán két kérdést teszek, melyek mindegyikére kiki saját lelkiismerete szerint feleljen meg magának.

1. Kérdés vajjon lehet-e magyar ember, a ki büszkeséggel ne tekintene az itt felsorolt dícső nevű költőinkre s íróinkra, kik nyelvünknek már-már feledésbe ment kincseit a népryelv tanulmányozása után felszínre, s forgalomba hozzák?

2. Kérdés. Lehet-e olyan igaz magyar hazait képzelni, a ki ezen kincseket birni, olvasás által elsajátítani ne ohajtana? És azt hiszem, ismerve magyar népünk józan itelő erejét, hogy ilyen magyar ember nincs!

Erős meggyőződésem, hogy nincs! — És mégis egy csudálatos félre értés folytán olvassa-e a magyar ember azon saját véreből származott írók munkáit, kiket csak kis részben sorollattam

gyűlést, hogy a viriliseknek adassék meg a jog mindenütt egyenlő számban résztvehetni, indítványozza, hogy 6 virilis és 6 választott küldessék ki.  
 Braun Soma. Nem kíván különbséget tenni virilis és választott képviselő között.  
 Kiküldetnek: Szabó László, Mester Lajos, Gyorgyovanczy, Matkovics József, Dudás István, Zettin József, Kovács Mihály, Kozics István, Wuits János, Vass József, Dr. Spitzer Mór (nem fogadta el) Reitmann Ferencz, Tóth Antal, Csernák Antal és Ormos Kálmán.

IV. Lukásevits István kérvénye 2 heti szabadság idő engedélyezése iránt. Megadatik.

V. Tárgy. Számvizsgáló bizottsági jelentés. Tudomásul vétetik és a megyéhez felterjesztetik.

VI. A jogügyi, gazdasági és szervező bizottságok helyett újabb bizottságok választása, ugyanazok választatnak meg, kik szabályrendelet pótló bizottságba.

VII. Régi gyántári és egyéb számadások felülvizsgálata tárgyában hozott megyei határozat, annak 60 nap alatti elkészítése és felterjesztése végett.

Megbizatik a polgármester egy a kisegítő alkalmazására.

Ezzel a közgy. fél 1 órakor véget ért.

## Jelentés.

A zentai gazdakör folyó évi augusztus hó 20-án azaz Szt-István napján népies játékokkal egybekötött III-ik lóversenyét fogja tartani, melyen való részvételre a t. városi közönséget tisztelettel meghívom, s a tudnivalókat a következőkben közlöm: 1. Három futam tartatik, még pedig: a) A 4 évesnél korosabb lovak versenye; 1. jutalom: 3 db es. k. arany 2. jutalom: 2 db es. k. arany. Versenyezhet bármely zentai gazda b) Négy évesek versenye: 1. jutalom: 3 db es. k. arany 2. jutalom: 2 db es. k. arany versenyezhet bármely zentai gazda. c) Három évesek versenye; Jutalom a zentai hölgyek díja, egy szép nyerges szerszám. Ezen díjra csak gazdaköri tagok versenyezhetnek. 2. Jelentkezni lehet f. évi aug. 15-ig, vagyis N.-Boldogasszony napjáig, Burány Jenő gazdaköri alelnök, Hevér Péter, Erdélyi Lukács és Pap Sebestyén választmányi tag uraknál. 3. A jelentkezők a versenytéren tartandó próbákon, aug. 18-án és 19-én d. u. 4 órakor lovaikkal megjelenni tartoznak, minek elmulasztása esetén versenyre nem bocsájtatnak. 4. A verseny alkalmával a lovagló legények ruházata: fehér ing és gaty, mellény, csizma, kalap. Más ruházatu legények a versenyben részt nem vehetnek. 5. A kocsi gyűllekezése a buzapiacson történik, d. u. három és fél órakor, az indulás pont 4 órakor lesz, a polgármester kocsijának vezetése mellett. 6. Maga a verseny fél ötkor kezdődik. 7. A megjelenő közönség a rendező bizottság tagjainak engedelmességét tartozik. E bizottsági tagok nemzeti színű karszalaggal bírnak. 8. Beléptidj: kocsiától 20 kr. gyalog sze-

mélyektől 5 kr. Jegyek válthatók a lóversenyi hídfőnél, vagy előre a gazlakörben, vagy Brósz Gyula ur és Schwarcz Sándor ur üzletében. 9. A hazaindulás a polgármester kocsijának, s a szallagdísszal ellátott nyertes legények vezetése mellett történik a gazdakör helyiségébe, hol a jutalmak kiadatnak. 10. A lóverseny terén ipar- engedélyvel bíró koresmárosok szabad italmérési joggal ruháztatnak fel. 11. A futamok közben gyalog futás és birkozás is lesz. A gyalog versenyben győztesek díja: 1. díj: 2 frt. 2. díj: 1 frt. A birkozó versenyenél a győztes díja: 3 frt. Birkozásra és futásra a helyszínén bárki jelentkezhetik. Kelt Zentán, 1889. augusztus 2. Tóth Lajos gazdaköri elnök.

## Helyi és vidéki hírek.

— **Jótekonyság.** Tek. Matkovics József ur a múlt hóban a koronai kerület közgyűlésén városunkat mint kiküldött képviselte, mely működéséért részére 17 frt napidij utalványoztatott a városi pénztárból. Ez összeget azonban Matkovits ur azon rendelkezéssel adta át városunk tek. polgármesterének, hogy saját belátása szerint jótekonycélra fordítsa. T. polgármesterünk az összeget érdemes tüzoltó egyletünknek adta át. A nemes tett nem szorul dicsőre.

— **A városi költségvetési előirányzat közkezen forog már és a keringő hírek,** mely szerint 1890-ik évre az állami egyenes adók után 50 százalék közköltőség van javaslatba hozva a városi háztartás deficitjének fedezetére, teljesen valóknak bizonyultak. A városi kiadások a jövő évben, ha legszükségesebb és elodázhatlan építkezések eszközöltetnek, majdnem kilenczven ezer ferral haladják túl a remélt bevételeket. Az idő rövidsége miatt a költségvetéssel csak jövő számunkban fogunk érdemlegesen foglalkozni.

— **F. hó 7-én** ejtik meg a romai katolikus hitközségi kántorok megválasztása. Mint haljuk a pályázók között vannak Zenta-város szülöttei, kik a II-od kántori állásra competálnak. Reméljük, hogy az ily pályázók vidékiekkel szemben előnyben részesítettnek:

— **Fényes esküvő** lesz f. hó 15-én. E napon vezetendi oltárhoz Seossa Dezső ur, Torontál-megye II-od tanfelügyelője Mikosevics Mariska kisasszonyt, Mikosevics József ur bájos és kedves leányát. Az Ég ura tegye őket boldog párrá.

— **A középiskolai tanuló ifjuság** táncvizsgálma tegnap este tartatott meg, melynek lefolyásáról jövő számunkban fogunk bővebben megemlékezni.

— **Az idők jele.** A f. hó 2-án megtartott rom. kath. hitközs. képviselő gyűlésen bizonyos és gyűléseken vezérszerepet vívó egyéniség alkalmadtán ugy nyilatkozott, hogy nem azonosítja magát és nincs is megelégedve az ő „leibjournaljának” tartott lap tendenciájával, sőt határozottan rosszalja annak még most it követett irányát.

olvassanak szép, tanulságos és mulattató könyveket, s ilyeneket találnak bőven és ezimen hogy „Jó könyvek”. — Ez utóbbiak bár hazánk legelső írói írják 5—6 krajezárért megszerezhetők.

Olvassák Petőfit, a szabadságnak és a hazaszeretetnek eme lánglelkű költőjét, kinek összes költeményei 2 frtért kaphatók, s minden gazda házában ott kellene annak lenni az imádságos könyv mellett.

Olvassák önök Arany Jánost, ki a magyar nép minden szive dobbanását ismeri s kinek minden bűnjére aranyt ér.

Olvassák Jókait, kinek számos apróbb elbeszélése is van, s megtudják önök, hogy nem csak a méhek tudnak mézet készíteni.

Olvassanak! — Tanuljanak, mert művelődni kell a gazdának is, a korral együtt melyben él. S ez által nem csak önmagának tesz hasznot a ki teszi, hanem hazfiás szent kötelességet is végez, mert nekünk mint kicsiny népek azon kell lennünk, hogy a mai korban, midőn a műveltség a hatalom, minél általánosabban kiterjedett, műveltségre tegyünk szert. Csak így tarthatjuk meg ezt az őseink lényei és vére által megszentelt földet birókunkban, és magyarnak. A harczokkorában őseink nagygyá tették e hont vitéségükkel, most a műveltség korszakában tegyük mi nagygyá műveltségé által.

Áldja meg az isten azt, aki midőn önművelődése czéljából könyvet vesz kezébe, nem csak önmagára, hanem édes szülő anyjára, fölnevelő dajkájára, az imádot magyar hazára is gondol.

(Vége.)

— **A zentai izr. hitközség tanácstermében** ma délután 3 órakor a templomtatarozás és hitközségi alapszabályok tárgyában rendkívüli közgyűlés fog tartani, melyre a hitközség bekebelezett tagjait tisztelettel meghívja a hitközség elnöksége.

— **Bács-Bodrogh-megyei tanító-egyesület** ez idei közgyűlése, mint értesültünk, Apatinban fog megtartatni e hó 25-én és 26-án.

— **Dr. Stein Adolf ügyvéd** — mint nekünk Adáról írják — a napokban nyitotta meg ügyvédi irodáját.

— **Harmadik lap Zentán.** „Zentai Közlöny” ezimen e hó 28-án jelent meg Ormos Kálmán szerkesztése alatt. Az új lap, tekintve az első szám irányzatát és hangját, a vidéki sajtó egyik nem utolsó képviselője lesz. Ha a programjához hű marad:

— **Személyi hír.** Lukásevits István adóügyi és Wuits Sándor közigazgatási tanácsnokok a napokban érkeztek meg fürdőzésükből, hova egészségük helyreállítása szempontjából mentek. Kívánjuk, hogy a közügyeink terén buzgón működő két tanácsnoknak az üdülés hasznukra váljék és erejüket és tehetségüket teljes mérvben szentelhesék hivatalos teendőik végzésére.

— **Az első vonat Szabadkáról Zentára** mult hó 30-án d. u. 6 órakor szépen feldiszítve nagy számu közönség részvétele mellett robobott be az itteni állomásra. Bár az érkezés nem volt kellegh meghirdetve, mindazonáltal distinguált közönség fogadta az első gőzmozdony megjvetelét. Este a nagyvendéglő üvegtermében diszes bankettet csaptak, melyen a technika dícső legényeinek kivül számos zentai is részt vett. A muri persze a náluk megszokott kedélyesség szerint reggelnél előbb nem szünt meg, de sőt hogy Bachus még több áldozatot kapjon, a társaság reggel Becsére tette át székhelyét a mulatás folytatására.

— **Horovitz Sándor** földinket, a szabadkai törvényszéknél alkalmazott joggyakornokot, a nm. igazságügyminiszterium irnoknak nevezte ki.

— **Vettük a következő gyászjelentést:** Krepelka Lajos es. kir. tüzér főhadnagy 1889. évi julius hó 27-én, deli 12 órakor élete 29. évében, hosszas szenvedés után meghalt. Mély fájdalommal siratják őt: atyja, Krepelka Ferencz es. kir. nyugalmazott kapitány és testvérei Károly, György, Ottó, Józsefa és Anna valamint számos rokonai és barátai. A boldogult hült tetemei julius hó 29-én d. u. 4 órakor tétetnek az ugynevezett „Zentai temetőben” örök nyugalomra. Szabadkán, 1889. julius 28-án. Béke hamvaira!

— **Zentai hangok** ezimen a „Zombor és Vidéke” cz. lapban helyi viszonyainkat satirizáló sikerült crocki jelent meg — Fischer Jákó ur éles tollából, melyből a legsikerültebb rész a zentai sajtót teszi a comicum tárgyává.

— **Meghívó.** A f. hó 11-én azaz vasárnap a nagyvendéglő üvegtermében, a helybeli első zenekar közreműködése mellett tartandó tánczpróba bára t. urat és b. családját tisztelettel meghívom. Landau Lázár táncztanító. Beléptidj: 50 kr. családjegy: 3 személy 1-20. Kezdete 8 órakor. Műsor. Szűnóra előtt. 1. Csárdás 2. Rezgő 3. Négyes 4. Sormagyar, bemutatják: Matkovits Anna, Schwarcz Aranka, Kalmár Ilonka, Donauer Irma, Ehrendiener Szidónia, Mester Gizella kisasszonyok. 5. Lengyelke 6. Keringő 7. Figurakeringő, bemutatják: Rauhmann Janka, Brummer Vilma, Brichta Olga, Mester Mariska kisasszonyok. 8. Kiskeringő Bemutatják: Matkovits Anna k. a. Schwarcz Gézával. Donauer Irma k. a. Landau Gézával. 9. Románka, bemutatva Schwarcz Géza által. 10. Gyors Polka 11. Kolo 12. Négyes és csárdás. Szűnóra után. 1. Keringő-nőválás 2. Csárdás-Kolo 3. Négyes 4. Lengyelke, Gyorspolka 5. Rezgő 6. Csárdás viradgt.

— **Achilles-Sport-egylet** és a szabadkai tornaegylet 1. é. augusztus hó 4-én és 5-én Palicson tartja meg nagyszabásu torna- és atletikai versenyeit. A velünk közölt műsor oly változatos és sokat ígérő, mint talán még egy esztendőben se. Remélhetőleg városunkból is nem egy érdeklődő fog Palicsra zóna tariffázni.

— **Circus.** A Schlegel-féle circus egy heti itt tartózkodása alatt nem panaszokodhatott a közönség részvétlensége miatt, mert naponta igen szép számmal voltak látogatói. Az igaz, hogy derekasan megfelelt a várakozásnak, csak azt sajnáljuk, hogy közönségünk a szűnyűt is nem pártolja hasonló érdeklődéssel. Ma diszleodás lesz, mely után Schlegel ur jó emlékekkel távozhatik el tőlünk.

— **Czigánynök** a hetipiaczon Minden hetipiacz alkalmával felhangzik a panasz, hogy egyik vagy másik bevásárló nőnek elveszett a pénz

fel? — Fájdalom nem! — Hanem olvassa e helyett Tatár Péter rémséges történeteit. A sárkány megnyergeléséről „A béka király”-ról, Guptések Mártonról és az isten a megmondhatója, hogy miféle rémséges, soha meg nem történhető dolgokról, nyomorult döcögős verselésben, melyek a népies verselést akarják utánozni, de a melyek sem szívet, sem lelket nem nemesítenek, s nem tanítanak, mint azok hanem e helyen igen sokszor az erkölestelenséget terjesztik, bizonyos bűnök, mint a haramiaság — magasztalása által.  
 Ki ne látná be az ily nyomorult ostobaságok hasznatalanságát? — Ki ne tehetné ezeket párhuzamba az előbb felolvasottakkal?  
 Most már meg kellene vizsgálnunk, mi ezen visszasságnak oka? — Mi az oka annak, hogy van lelkünk számára szép fehér kenyertünk és mégis korpa pogácsával tönjítjük azt? Van tűzes lelkesítő borunk és ezetes lörét szűresöltünk keszerves kertyokban? E kérdésekre csak egy felelet van: nem tudtuk hogy van fehér kenyertünk és tűzes jó borunk. Ugy vagyunk e dolgokkal, mint a gazda kinek portájában elísva drága kincs van, ő pedig az élet bajjaival küzdök.  
 Fölhívom a mi gazda osztályunk haladni, tanulni vágyó tagjait, hogy nyuljanak hozzá a kincshez, a magyar irodalom szellemi kincséhez s olvassanak a gazdaságra vonatkozó dolgokat s ilyet eleget találhatnak azon irodalmi vállalatban melynek czime: „A falusi könyvtár.”  
 Olvassanak saját népek történeteiről és más népek viszontagságairól; e fajta könyvet eleget találunk a „Történelmi könyvtár” czimű vállalatban;

erszénye: Már többször lett figyelmeztetve erre a rendőrség, mely azután megtudta, hogy a pénzes tárczák cigány asszonyok zsebeibe vándorolnak. Csak a pénteki piacon is történt két helybeli kereskedő feleségén hasonló eset, melyben szintén a cigány asszonyok vitték a szerepet. Most már a hűvösön gondolkoznak a saját ügytelenségükön.

— Kéménytűz. F. hó 1-én esőtörtökön fél 12 órakor Gruin Szóka negyedik kerületbeli lakásának kéménye gyuladt ki, melyet azonban a toronyőrség elég korán észrevett s anélkül, hogy tüzet jelzett volna, az őrség a színhelyen gyorsan megjelent s a tüzet elnyomni az erős szél dacára is sikerült.

— Tűz. F. hó 2-án d. e. 8 órakor szalma tűz ütött ki Pomorovitski Arkadia nagy-kut-utcai házában, melyet azonban a 2 perc alatt megjelenő és rendkívüli ügyességet kifejtő tűzoltóság azonnal elfojtott. A tűz oka ismeretlen, mert a lakó, Szlavnyity Páva sem volt otthon. Csak az a megjegyezni való, hogy ha már a szerkocsik és lajtok oly eszeveszetten hajtanak, legyen náluk valami vészjelző is, mert mint most is szemtanúi voltunk egyik lajtkocsi majd elütött egy embert is, ha az utca-fordulónál egy fába meg nem akad, minek következtében a lovak szerszámai elszakadtak. A szűk utcában kiszámíthatatlan veszedelemnek lett volna kútfeje.

— Agyafurtt csalást követett el a hó 1-én egy Miatov Markó nevű Sándori ember Deutsch Lajos helybeli kereskedővel szemben. Mint az elővizsgálat kiderítette Miatov Müller Cili alkusz valamint Deutsch Lajos előtt Aradszky Urosnak adta ki magát, kihez nagy hasonlósága is van. Miután Aradszky Uros megbízható ember, Deutsch ur megvett tőle 100 métermázsú búzát és adott is rá 50 frt előleget. Müller Cili alkusz ez üzlet mellett szép jutalékokat huzván, dicsekedett ezzel a többi alkuszok előtt, mondván mily jó eladót vezetett Deutschhoz és megemlíté az eladó nevét is. A név felemlítése kételyt támasztott az alkuszokban, miután Aradszky solasem szokott előre gabonát eladni. A tudakozódások rávezettek a turpiságra és Miatov Márkót, ki még Zentán volt, a csendőrség elfogta és az illetékes bíróságnak Szabadkára átszállította.

— Pályázat van hirdetve egy Moholyon ujonnan rendezesített tanítói állásra. Határidő augusztus 20.

— Két schiffonér dunszt. Egy szabadkai uri ember a napokban multság alkalmával szóváltásba eredt egy mester emberrel; politikáról beszélgettek. Az uri ember egyre a fejébe akarta verni a tudományt a mester embernek, de ez sehogyan sem tágitott az ő felfogásától. Az uri ember erre megharagudott és oda szolt ellenfelének: „Ej! mit beszél, hiszen dunsztja sincs magának”. A mester ember elkáromkodikja magát s visszavág: „hogy meri azt mondani az ur? Ne gondolja, hogy olyan szegény vagyok. Jöjjön hozzám. Van nekem két schiffonér dunsztom!”

— Siketnéma gyermekeket (7—11) éves előbeszédre való oktatás céljából elvállal Cerencz Mihály kép. siket néma tanító Uj-futakon, kitől a föltételek levél útján is megtudhatók.

— Tánc-párbaj. Fölötte multságos párbajgy van készülőben Komáromban. Két táncmesternek akadt egymással becsületbeli elintézni valója, de szerencsére mindkettőnek több esze van semhogy olyan módon mennének egymásnak, a mi által nagyobb kár eshetnék a testi épségükben. A különös lovagias ügy története ez: Ludasy táncmester már régóta állandó táncmestere Komáromnak s Terpsychore szolgálatában nem csekély érdemeket szerzett. Némi joggal is hivatkozik arra, hogy a városi fiataisága tulajdonképpen neki köszönheti a tánc művészetében szerzett ügyességét. Most azonban veszélyes versenytársra akadt Marosy L. táncmester személyében, a ki letelepedvén Komáromban, olyanféle hirdetéssel vont magára a figyelmet, hogy majd megmutatja ő, hogy ki az igazi táncos és hogy alkalmat fog adni a közönségnek, hogy különbséget tegyen táncmester és táncmester között. Nagyon felháborította ez a kérdés Ludasyt s rohanva rohant a „Kom. Lapok” szerkesztőségébe, a hol elpanaszolván a baját, kiíratta az újságba, hogy ő életre-halálra párbajt akar vívni Marosyval, de nem puskával, se nem késsel, hanem a lábával fogja vetélytársát legyőzni. Kihívta Ma-

rosyt, hogy táncolják el a magyar szót nyilvánosan, szakértő közönség előtt s ott döljön el, hogy ki hát a legény a talpán, meg a lábujja hegyén. Hogy Marosy mit felelt, arról még nincs hír, de annyi bizonyos, hogy okosabb fajtája ez a duellumoknak, mint a melyikben a vér folyik.

— Megszólalt siketnéma. Három alispánt, hat főszolgabíró, 19 rendőrkapitányt és 50 községi jegyzőt és bírót s ennél sem többet, sem kevesebbet tett luddá Somogyi Rozál, igazabban Zigelmann Hanni 30 éves hajdon fodrászné. A kedves asszonyság (pardon kisasszony!) — mint a Z. K. írja — beleunt a siskák, frizurák és huncutkák kezelésébe, falhoz vágta a sütővasat s egy merész elhatározással fölesapott siketnémanak. Jövendelő körútjában Zentát is szerencsétlente, hol mult hó 29-én azon járatban fordult meg a rendőrségnél, miszerint neki a város bejárására szükséges idő hatóságilag engedélyeztessék, a hol a helyi engedély elnyeréséhez szükséges okmányokat Bán Lajos alkapiány ur előtt annak rendje és módja szerint prezentálta is. Az okmányok átvizsgálattván, habár Nagy-Csur község előjárósága meghatóan bizonyította is, miszerint a kisasszony-asszonyság siketnémaságban, tüzkárosultságban, munkaképtelenségben s gyermekek eltartásában szenved, kegyetlenül letartóztatott. Nagy-Szeben alispánjának távirata igazolta a zár alá vétel tényének alaposágát, valamint azt is, hogy az anyuk közönséges család. Az alkapiány rögtön elrendelte az érdekes perszóna megmozgatását, kinél diskret helyen 10 frt készpénz, 2 db hegyezett iron és 1 db jóféle radirgummi találtatott. Ezen biztató adatok nyomán kísérlet tétetett a „hajdon” megszólaltatására, azonban eredmény nélkül. Most kezdetét vette a Nagy-Csur község tájékára való tolonczoltatás, mely multság azonban nem igen lehetett nyére siketnémanaknak, mert az aradi rendőrség előtt már nem jelekkel, hanem érhetően és előszavakkal adja elő abbéli kívánságát, hogy ne bellebbezzék Erdélybe, miután ő nem is annyira Somogyi Rozál, mint inkább Zigelmann Hanni névre hallgat, aztán meg hát nagy-esuri illetőségű sem volna, valóságos padlóvi (galicziai) termék. Az aradi rendőrség hallgatott a szép szóra s visszaszármaztatta a hölgyet a zentai rendőrségnek azon czélzattal, hogy ha már megszólaltatták a siketnémat, hát süssék is meg. A rendőrség az 1879. évi XL. t. c. 68. §-a alapján egy hónapi pihenőre ítélte a fehérszemélyt s gondoskodott róla, hogy ezt az alkalmat jóféle harisnyák kötésére használja föl.

— Legnagyobb szerencséje az embernek kétségkívül a jó emésztés, mert csak így őrizhető meg a testnek egészséges, életképes állapota. Az emésztés zavarái általában a gyomor bajai általános betegségei az emberiségnek s tudományosan is be van bizonyítva, alapjai ezek sok más és komoly betegségnek. Fájdalom, lehetetlen volt sokáig általános gyógyító szert találni e betegségek ellen, a mig Warner Safe Cure-jében fölfeledezték azt az orvosságot, mely a betegségeket gyökeresen meggyógyítja. Sok ezer ember gyógyult meg általában s gyógyul folyton. Így pl. Národny Borusak asszony, pilgrámi (csehországi) háztulajdonosnő, azt írja, hogy Warner Safe Cure je teljesen megszabadította őt öt éves gyomorba-jától, mely ellen minden egyéb orvosság hiábavalónak bizonyult. A ki meg akar győződni arról, forduljon levéllel az említett asszonysághoz. Ára egy palacknak 2 frt. Kapható bármely gyógyszerertárban. Főraktár: a Szalvator-Gyógyszertárban, Pozsonyban.

## A budapesti értéktözsde.

(a „Pénzügyi Utmutató” jelentése.)

A leutóbbi napok politikai eseményei lényegesen megszilárdították az értéktözsde hangulatát. A francia országi megvetanács-választások eredménye ma már kétségtelenné teszi, hogy a Boulanger nevéhez fűződő köztársaságellenes hangulat nem oly veszedelmes, mint sokan hitték. A köztársasági pártok e választásoknál, melyet bátran az általános választások próbájának lehet tekinteni, számszerű nyereséget ugyan nem mutathatnak fel, Boulanger kétségtelen veresége bizonyára csak a köztársasági párt erkölcsi erejét fokozza; A tözsdeire a franciaországi események igen kedvező hatással voltak.

Nemkülönbön megnyugtató befolyást gyakorolt az értéküzletre Salisbury lord, angol kormányelnök, legutóbbi beszéde, melyben Bulgáriáról lényegileg ugy nyilat-

kozott, mint ott uralkodónk tette nem rég a delegatiók megnyitásánál.

E kedvező mozzanatokkal szemben rossz termés hatása az értéküzletben e héten már azért nem jutott erősebben kifejezésre, mivel a speculatio e tényt már előzőleg számításba vette. Kitűnt ez a magyar papírjáradék árfolyamánál, a melyre a szilárdabb tözsdeirányzat egyáltalában nem gyakorolt befolyást. Az arany járadék ugyan áremelkedésre tett szert, de ezen áremelkedés inkább a valuta jelentékeny drágulásának a nyilvánulása. Vasuti értékekben tovább fejlődött az hanyatló mozgalom, miután a kivitelre való kilátások egyre kevesbednek.

A helyi értékek nyomán az értékek képest szokatlanul élénk volt a forgalom. A malmok részvényei kivétel nélkül emelkedtek, mi után e vállalatokat jelentékeny buzakészleteik abba a helyzetbe juttatják hogy jó ideig haszonnal dolgozzanak. Tetemes áremelkedésre tettek szert a vas és közsén ipar vállalatok részvényei. Biztosító vállalatok közül Magyar-Francia újra olcsóbbodott. Takarékpénztárak szilárdak. Sorsjegyek részben olcsóbbak. A valuta tetemesen drágult.

A fontosabb papírok heti árváltozása kitűnik a következő összeállításból:

	július 29.	július 29.
4% aranyjáradék . . . . .	99.90	100.25
5% papírjáradék . . . . .	95.05	94.50
Magy. hitelrészvény . . . . .	317.25	817.—
Oszt. „ . . . . .	304.10	304.80
Magyar-Francia . . . . .	30.—	28.—
Hengermalom . . . . .	580.—	600.—
Pannonia malom . . . . .	750.—	775.—
Alföld-fiumei vasut . . . . .	201.—	199.50
Orsz. közp. taktarékptr. . . . .	498.—	505.—
Ganz-gyár . . . . .	1182.—	1220.—
Salgótorj. közsénb. . . . .	318.—	353.—
Serfözöde . . . . .	855.—	870.—
Basilika sorsjegy . . . . .	8.—	7.90
Magy. vörös kereszt . . . . .	12.25	11.35
Körm. arany . . . . .	5.54	5.60
Napoleon d'or . . . . .	9.46	9.56
Váltó Londonra . . . . .	119.20	120.90

## Az új vasuti rendszer személy díjtáblázata

For-galom	vonal-sza-kasz	Menetidj személyenként					
		személy- omn. vegyes-			gy o r s-		
		v o n a t o k n á l					
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
koepszotályban a szállítási adó és kincstári bélyégilletékekkel együtt forintokban							
a) Szomszédos forgalom	1	0.30	0.15	0.10	—	—	—
	2	0.40	0.22	0.15	—	—	—
b) Távolcsági forgalom	I.	0.50	0.40	0.25	0.60	0.50	0.30
	II.	1.00	0.80	0.50	1.20	1.00	0.60
	III.	1.50	1.20	0.75	1.80	1.50	0.90
	IV.	2.00	1.60	1.00	2.40	2.00	1.20
	V.	2.50	2.00	1.25	3.00	3.50	1.50
	VI.	3.00	2.40	1.50	3.60	3.00	1.80
	VII.	3.50	2.80	1.75	4.20	4.50	2.10
	VIII.	4.00	3.20	2.00	4.80	4.00	2.40
	IX.	4.50	3.60	2.25	5.40	5.50	2.70
	X.	5.00	4.00	2.50	6.00	6.00	3.00
	XI.	5.50	4.40	2.75	6.60	6.50	3.30
	XII.	6.00	4.80	3.00	7.20	7.00	3.60
	XIII.	7.00	5.30	3.50	8.40	8.50	4.20
	XIV.	8.00	5.80	4.00	9.60	9.00	4.80

**A személyszállító hajók menetrendje.**

— 1889-ik évi márczius 20-ikától további intézkedésig. —  
Szegedről Zimonyig minden vasárnapon, kedden és csütörtökön reggel 5 órakor.

Szegedről Titelig minden vasárnapon, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 5 órakor.

Zentáról Zimonyig minden vasárnapon, kedden és csütörtökön reggel fél 8 órakor.

Zentáról Titelig minden vasárnapon, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel fél 8 órakor.

Zentáról Szegedig minden vasárnapon, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel fél 9 órakor.

Zenta, 1889. márczius 15.

Az ügynökség.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:  
**SCHVARCZ SÁNDOR.**

**Nyiltér.**

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.  
Fischer Győző

**Városligeti testgyógyintézet és hidegvizgyógyintézet**  
Budapesten, Hermina-ut 1525.

(ezelőtt dr. Fischer-féle vizgyógyintézet.)

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényelemről, szórakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyítatik mindenféle ízületi és csontbaj, gyulladások, törések, izület merevülés, zsugorodás, csontgörbülések, a térd és láb sokféle elferdülése, hátgerincz görbülések, tyukmell, ferdényak, veleszületett flezomodás. A vértagok vizsértágulása, vastagodása. — A hátgerinczsorvadás (tabes dorsalis) Charkotnak, a hirneves párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógykezeltek.

A hidegvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik a betegek bentlakók vagy bejárók. — Prospektus ingyen.

Hozzámt intézett írásbeli felhívások ajánlva küldendők.

**Hirdetmény.**

Alólirott zárgondnok ezennel közhírré teszem, miszerint Baderlicza György birto-  
kában lévő 47 kerületi lánáz föld a rajta lévő épülettel együtt, egy évi időtartamra **f. évi augusztus hó 25-én d. u. 3 órakor** a városház udvarán haszonbérbe adatik.

Feltételek nálam betekintheők.

Zenta, 1889. augusztus hó 4-én.

**Nikolits Miklós** zárgondnok.

**Hirdetmény.**

Mely szerint köztudomásra hozatik, miszerint néhai Baderlicza János-féle szállási és buzaföldek, — melyek előbb Brnovacszy Istvánné szül. Macsvanszky Erzsébet, most pedig örökösének Nagyságos Macsvanszky Pál eszéki törvényszéki elnök urnak tulajdonát képezik, — jutányos áron kedvező feltételek alatt vagy egészben vagy részben szabad kézből eladandók.

Közelebbi felvilágosítás és a feltételek az eladással megbízott alólirott meghatalmazottnál megtudandók.

Kelt Zentán, 1889. augusztus hó 3-án.

**Nikolios Miklós.**



**„THE GRESHAM“**

**életbiztosító-társaság Londonban.**

Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse. 1. sz. a társaság saját házában

Magyarországi fiók: Budapest, Ferenc József-tér 5. és 6. sz. a társaság saját házában.

A társaság vagyona 1888. június 30-án . . . frk 102,846,222.47

Evi bevétel biztosítások kamatból 1888. június 30-án . . . frk 19,161,293.73

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések és visszavásárlók stb. után a társaság fenállása óta (1848.) frk 205,158,040—

A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti idő alatt a társaságnál . . . frk 50,971,150—

értékig nyújtattak be ajánlatok mi által a társulat fenállása óta be-

nyújtott ajánlatok összértéke frk 1561,757.690.—

értékre megy. — Tervezetek és minden közelebbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak és a ma-

gyar és osztrák fiókok által adatnak.



**Biztos fizetést**

és jutalékot fizetek törvényesen engedélyezett sorsjegyek részletfizetés utáni eladásáért. Tudakozódások

**FUCHS H. váltóházához**

(Budapest, Dorottya-utca 9. sz.) intézendők.

**Legjobb asztali- és üdítőital.**

Hazánk legkedveltebb **savanyuvize**

**ÁGNES**

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főheg. és ő felsége Milán szerb király asztalán rendes italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Finnóban is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen preservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-célokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidtve

**ÁGNES.**

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdő mű közönségnek ásványvizet szives jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES** FORRÁS kiterjedésére dióháza.

Frics töltésben az ország minden gy. gyszertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

**ÉDESKUTY L.**

m. kir. és a. e. b. kir. udvari ásványviz-szállító

**BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.**

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

**ZENTÁN KAPHATÓ: Zettin József, Nikolits M. és Singer M. fiai uraknál.**

Zentán a lópiacson

**SCHLEGEL lovarda**

Ma vasárnap, f. hó 4-én

**2 nagy különös ELŐADÁS**

az első d. u. 4 órakor,

**családi és gyermek előadás**

leszállított árak mellett.

Gyermekjegy: I. hely 15 kr. II. 10 kr. III. 5 kr.  
Felnőttek: I. hely 30 kr. II. 20 kr. III. 10 kr.

**Este 8 órakor rendes árak.**

Utolsó

**DISZELŐADÁS.**

Az összes művészek és művésznők fellépte, és az iskolázott és szabad lovak elővezetése.

**HELYÁRAK:**

I. hely 60 kr., II. hely 40 kr. III. hely 20 kr. Gyermekek mind a 3 helyen felét fizetik.

Számos látogatásért esedezik,

**Schlegel M.**  
Igazgató.